
LIBOR SEČKA

VELVYSLANEC ČESKÉ REPUBLIKY V ČÍNSKÉ LIDOVÉ REPUBLICĚ

13. 11. 2013 / ŠPANĚLSKÝ SÁL PRAŽSKÉHO HRADU

Dovolte mi, abych nejprve uvítal naše čínské hosty, a to citací čínského myslitele Konfucia, který řekl: „není větší radosti nežli uvítat přátele, kteří přišli z veliké dálky...“.

Svět se díky moderním dopravním prostředkům a rozvoji komunikačních technologií opticky zmenšuje, a byť mezi Prahou a Pekingem leží 10 000 kilometrů, mám pocit, že si jsou obě města ve skutečnosti mnohem blíže. Důkazem této blízkosti budiž i vaše přítomnost v tomto historickém sále. Děkuji vám, že jste přijali pozvání do srdce Evropy.

Nacházíme se na Pražském hradě, jehož gotická část byla postavena na pokyn českého krále a císaře Svaté říše římské Karla IV. Došlo k tomu v polovině 14. století, tedy v době, kdy Praha byla jedním z největších a nejvýznamnějších měst Evropy.

Shodou okolností jen tři desítky let před položením základního kamene Chrámu Svatého Víta a jen pár měsíců po narození Karla IV. v roce 1316 se vydal na cestu do Číny první Čech. Byl jím papežský zmocněnec, františkánský kněz a syn vojáka českého krále Přemysla Otakara II.

Oldřich Čech, známý spíše pod svým latinským jménem Odoric z Pordenone, strávil na pekingském dvoře dynastie Yuan celé tři roky. Byl také prvním Evropanem, který navštívil Tibet. Po svém návratu napsal cestopis, jenž ve své době úspěšně soupeřil o popularitu s knihami Marka Pola.

Bratr Odoric mimo jiné prohlásil: „Budu první, jenž vyličí mnohé, co lidem se bude zdát neuvěřitelné. Ba, vpravdě, ani já sám bych tyto věci nevěřil, kdybych je nebyl slyšel na vlastní uši a kdybych je nebyl viděl na vlastní oči.“

Stejně jako bratr Odoric ve své době, i já mohu po více než čtyřech letech strávených v Číně potvrdit, že tato země během uplynulých třiceti let dokázala neuvěřitelné.

Čína byla v roce 1980 zemí, která se ekonomicky probouzela z více než staletého spánku. Odvážné reformy Deng Xiaopinga a jeho následovníků ji postavily na koleje, po kterých čínská ekonomická lokomotiva úspěšně pokračuje a každý rok zaznamenává další významné úspěchy při zlepšování úrovně života svých obyvatel.

Přes obrovský pokrok v mnoha oblastech rozvoje je si však Čína také dobře vědoma svých slabších stránek, respektive negativních aspektů, které s sebou takto mohutný rozvoj přináší. Mediálně nejznámější je problém životního prostředí, ale jedná se také např. o dopady urbanizačního rozvoje a oblast restrukturalizace ekonomiky obecně.

Čína se zcela správně řídí dalším z Konfuciových pravidel: „Správný muž mluví opatrně, ale koná rozhodně“. Po více než třiceti letech reformního úsilí o sobě Čína skutečně mluví opatrně a nechává spíše na nás, okolních pozorovatelích, abychom popsali, co vidíme. Rozhodná, silná a sebevědomá Čína je podle nás v zájmu nejen čínských občanů, ale i ostatních zemí.

Jen rozhodná, silná a sebevědomá Čína je schopna vést dialog se všemi partnery na mezinárodním poli a v rámci tohoto dialogu akceptovat rozdílné názory.

Jen rozhodná, silná a sebevědomá Čína bude schopna s konfuciánskou pokorou a otevřenou myslí nahlédnout do zrcadla a rozpoznat i své vlastní problémy či nedostatky.

A jen rozhodná, silná a sebevědomá Čína dokáže efektivně tyto problémy či nedostatky řešit, mj. i ve spolupráci se svými partnery na mezinárodním poli, ať už se jedná o oblast politickou, obchodní, sociální či enviromentální.

I proto je rozhodná, silná a sebevědomá Čína v bytostném zájmu České republiky.

O úspěších i dalších nutných krocích v reformním procesu Číny bych mohl hovořit velmi dlouho, vyměřený čas mi to však neumožňuje. Stojím před vámi mimo jiné i proto, abych nastínil status quo našich vzájemných vztahů. Dovolte mi proto přenést nás všechny zpět v čase přesně o 64 let, jeden měsíc a jeden týden...

Prvního října 1949 byla sobota. Nebyla to obyčejná sobota, kdy lidé v Pekingu a Šanghaji kouří dýmku a hrají mahjong. V Číně právě skončila vleklá občanská válka a čínský vůdce Mao Zedong deklaroval vznik Čínské lidové republiky slovy: „Čínský národ se postavil na nohy“.

Záhy poté československá vláda na svém mimořádném nočním zasedání, které se konalo jen pár set metrů odsud, bez váhání uznala Čínskou lidovou republiku a rozhodla o okamžitém navázání diplomatických styků. Tato skutečnost byla oficiálně potvrzena již v úterý 4.10. 1949 a Československo se tak stalo 4. zemí světa, která uznala ČLR.

Brzy se mezi našimi zeměmi rozvinula čilá politická, ekonomická a kulturní výměna. Symbolickým krokem s praktickým významem pro provincii Hebei bylo založení Farmy československo-čínského přátelství ve městě Huanghua v roce 1957. Farma se sice již dávno nevěnuje jen zemědělství, dodnes však i nadále zůstává významným prvkem a symbolem našich vzájemných přátelských vztahů.

Je mi ctí pozdravit z tohoto místa prezidenta farmy, pana Lu Zhenhua, který sedí v tomto sále s námi.

Česko-čínské vztahy prošly za uplynulá léta překotným vývojem. Především ekonomická dimenze našich vztahů zažila nebývalý rozkvět. Investice českých firem v Číně jako jsou PPF/Home Credit, Škoda Auto, Agrofert, Škoda Transportation nebo TOS Varnsdorf a čínských firem Huawei, ZTE a Changhong v České republice jsou pouze vrcholem ledovce skrývajících na obou stranách desítky podniků, které investovaly do továren a distribučních sítí v partnerské zemi miliony dolarů.

Je symbolické, že právě PPF a Huawei, dvě vlajkové lodi našich investorů, jsou hlavními partnery tohoto setkání. Víťame podporu, kterou čínská vláda doposud věnovala českým investicím, a pevně věříme, že se naše vzájemná spolupráce v oblasti investic a jejich ochrany v budoucnu ještě prohloubí.

České podniky v Číně stavěly ještě v nedávné minulosti především na úspěšné tradici našeho strojírenství a na oblibě automobilů Škoda, českého piva, skla a dalších tradičních produktů. V posledních letech však čím dál více začínají na čínský trh pronikat i jiné dynamické české společnosti, které se svými moderními technologiemi již dříve uspěly na světových trzích. Synergie mezi ekonomickým rozvojem Číny a jejími potřebami a českým know-how je velkým příslibem do budoucna především v projektech zaměřených na ochranu životního prostředí, v nano a bio technologiích, ve zdravotnictví, v leteckém průmyslu a v obecné rovině pak v oblasti služeb a urbanizace.

České firmy, stejně jako státní instituce, věnují mimořádnou pozornost prohlášením a krokům čínského vedení, co se týče pokračující reformy. Česká republika je připravena přispět svým dílem k další fázi reform, o kterých se v minulých dnech hovořilo na zasedání 3. pléna KS Číny a které avizoval ve svých čtených projevech premiér Li Keqiang v uplynulých měsících, např. na konferenci „Čína ve 21. století“.

V kontextu bilaterální relace nemohu nepřipomenout zájem ČR o obnovení činnosti Smíšené ekonomické komise, která může být z našeho pohledu klíčovým prvkem pro úspěšné nastavení a směřování bilaterálních vztahů, zejména v ekonomické oblasti. Česká republika je připravena přivítat kolegy z příslušných rezortů v příštím výročním roce na společném zasedání Komise zde v Praze.

Dovolte mi také krátce zhodnotit vzájemné předevo politických vztahů. Na prvním místě je třeba uvést, že záhy po svém vstupu do EU se Česká republika plnohodnotně zapojila do dialogu na úrovni EU-Čína a že tento rámec považuje za jeden ze stěžejních pilířů vzájemné relace.

Evropské a bilaterální komunikační kanály však byly v posledních letech doplněny o další dvě velmi významné dimenze. První dimenzí je námi velmi vítaná multilaterální platforma mezi 16 zeměmi Střední a Východní Evropy s Čínou, započatá ve Varšavě, která může v některých oblastech vhodně doplnit stávající dimenzi dialogu mezi ČR a Čínou, resp. EU a Čínou. Druhou je pak rychle se rozvíjející dialog na regionální úrovni mezi čínskými provinciemi a českými kraji.

Nutno podotknout, že tato druhá dimenze zaznamenala zásadní rozkvět v posledních dvou letech, a to především díky aktivitám Česko čínské smíšené komory vzájemné spolupráce, která je zároveň organizátorem tohoto setkání. Výsledkem těchto aktivit je mj. fakt, že téměř všechny české kraje již mají svého partnera na čínské straně a v mnoha případech se komunikace již přetavuje v konkrétní formy spolupráce v ekonomické, kulturní či akademické sféře.

Vážení hosté,

dovolte mi závěrem uvést, že mezi Čínou a Českou republikou existuje významný potenciál k dalšímu prohloubení vzájemných bilaterálních vztahů. Naším úkolem je vzájemnou relaci nastavit tak, aby se komunikační kanály a snahy obou zemí o zvýšení dynamiky spolupráce nerozvíjely paralelně, ale aby se naopak potkávaly a vhodně do sebe zapadaly. Smíšená ekonomická komise je podle mého názoru excelentním nástrojem pro zintenzivnění našich kontaktů a hledání nových možností pro vzájemný obchod a investice.

Naše vážené hosty z Číny mohu ujistit, že jejich země má v České republice mnohem více přátel, nežli by se někdy na první pohled mohlo zdát. Konání takto významného fóra na Pražském hradě, symbolu české i evropské historie, budiž toho důkazem. Je naším přáním, aby naši čínští přátelé rozpoznali tento fakt a abychom vzájemně využili této příležitosti k prohloubení našich vztahů.

Budoucnost totiž není ve hvězdách, ale v našich rukou. Pevně věřím, že „kde je vůle, tam je cesta“. A při dobré vůli na obou stranách budeme moci naše vztahy zanedlouho označit jako „strategické partnerství“.

Jsem přesvědčen, že bratr Odoric z Pordenone, naši přátelé z farmy Česko-čínského přátelství i generace Čechů a Číňanů, kteří se zasloužili o rozvoj našich vztahů, by si u příležitosti 65. výročí navázání diplomatických styků mezi Čínou a Československem, které oslavíme v říjnu příštího roku, nepřáli nic jiného.